

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 5 (травень 2017 р.)

Загальні проблеми культури

Начальник управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації О. Олійник у своєму інтерв'ю розповіла про сучасні завдання, які стоять перед культурою: бібліотеки, наприклад, повинні перетворитися у центри трансляції в громадськість нових знань і інформації. Так, ОУНБ ім. М. Грушевського у 2016 році відкрила безкоштовні курси Гарвардського університету за основами програмування в рамках одного з проектів фонду «Brain Vas Ret»; 130 бібліотек області, у т. ч. 69 сільських, запровадили у свою діяльність сучасні ІТ-технології; в музеї Західного і Східного мистецтва шукають і знаходять нові форми державно-приватного партнерства; Ізмаїльський історико-краєзнавчий музей відкрив для відвідувачів павільйон природи «Скарби морських глибин»; для охорони пам'яток в Одеській області, вперше в Україні, створено інститут громадських інспекторів; управління культури Одеської ОДА приймає активну участь в розробці туристичних маршрутів для дайверів і т.ін.

Традиції, сучасність і майбутнє – саме такі теми обговорювалися на Міжнародній науково-творчій конференції «Трансформація музичної освіти і культури: традиції та сучасність», яка вже майже два десятиліття, з 1998 року, проводиться в Одеській Національній музичній академії ім. А. Нежданової.

На території Аккерманської фортеці (Білгород-Дністровський район Одеської області) проводиться археологічна експедиція. Для цього було розроблено концепцію розвитку історико-архітектурних досліджень, протиаварійних реставраційних робіт. Новий експозиційний проект буде створено після дослідження Султанської мечеті та Християнського храму XV ст. на території фортеці.

Будинок нинішнього Українського музично-драматичного театру ім. В. Василька в Одесі було побудовано архітектором С. Ландесманом саме як театр і введено в експлуатацію у 1903 році. Сьогодні в театрі ведуться активні ремонтно-відновлювальні роботи.

Бібліотечна справа

Добре, коли у бібліотеки є партнери. Так, у відремонтованій бібліотеці с. Соше-Острівське Великомихайлівського району Одеської області побували, у рамках надання методичної допомоги, провідні фахівці районної бібліотеки.

Кращі ліки для душі – книги. Це стверджує методист Центральної Одеської міської бібліотеки ім. ім. І. Франка Е. Дімітрієва, коли розповідає про появу нової функції у бібліотечній справі – бібліотерапевтичної. Взагалі ж то мова йде про появу цього терміна як лікувального дійства книги, про те, які книги можна читати і відчувати при цьому вражаючий лікувальний ефект, а до яких книг при певних обставинах краще зовсім не звертатися. Безумовно, це суто індивідуально.

В Одеській ОУНБ ім. М. Грушевського пройшов творчий вечір відомої у нашому місті людини – артиста, співака, телеведучого і просто патріота України Богдана Чуфуса, який ще на початку зустрічі попередив, що прийшов з наміром «наговоритися з добрими людьми».

У Подільській районній бібліотеці Одеської області працює клуб по вивченню англійської мови English Speaking Club, який налічує більше 50-ти членів. Це держслужбовці, працівники культури, сільська молодь, старшокласники.

Завідувача дитячою бібліотекою-філією №40 м. Одеси О. Стемберська розповіла про цикл проєктів «Бібліотечна ідейка», розроблений одеськими хранителями книг. Суть його в тому, що разом з традиційними формами роботи з дітьми, як то бесіди, вікторини, тематичні уроки і т. ін., бібліотека використовує і нові: квести, флешмоби, виставки просто неба, ярмарки. Нещодавно тут провели майстер-клас по ліпленню з глини, «Ігротеку» за прикладом гри-бродилки, розробили і втілили проєкт «Юний бос», в якому малеча дізнається про історію грошей, про розвиток їх цінності, про те, як вони працюють.

З нагоди 602-ї річниці першої писемної згадки портового міста Коцубіїв (Кочубей - Хаджибей), попередника Одеси, у відділі соціо-культурної діяльності ОУНБ ім. М. Грушевського відбулось засідання чергового Круглого столу, присвячене цій події.

В Одеській ОУНБ ім. М. Грушевського пройшов Круглий стіл за темою «П'єр Ларусс – французький лексикограф та енциклопедист, упорядник найвідомішого словника» (до 200-річчя від дня народження лінгвіста). Під час засідання було проведено презентацію виставки цінних зарубіжних енциклопедичних видань «Великий універсальний словник – головна справа життя П. Ларусса», інформаційну годину «Чорноморські міста України у словниковому просторі Larousse», бібліографічний огляд «Сучасні тематичні серії видавничої фірми «Larousse».

Науковці біологічного факультету ОНУ ім. І.І. Мечникова провели в ОУНБ ім. М. Грушевського презентацію книги «Дерева Одессы». Під час заходу вперше було проведено відкритий plant-crossing, тобто обмін рослинами, а також читачи бібліотеки ознайомились з виставкою хижих рослин.

Історичні читання разом з дітьми Німецького культурного центру «Баварський Дім, Одеса» за темою «Німецька діаспора на півдні України: від історії заселення до сучасності» пройшли у бібліотеці ім. М. Грушевського м. Одеси. Захід проводився в рамках щорічного святкування Дня Європи в Україні і передбачав відеопрезентацію

діяльності Баварського Дому, інформаційну годину «Екскурс в історію заселення Одещини вихідцями з німецьких земель», презентацію виставки «Європа в мініатюрі» та вікторину за мотивами виставки.

Кіномистецтво

В Одесі йдуть кінозйомки багатосерійного історичного серіалу «Сувенір из Одессы» за книгою одеського письменника В.Смирнова «Гроб из Одессы». Це кіно про буремні 20-ті післяреволюційні роки ХХ ст. у нашому місті.

Більше 35-ти років виповнилося одній з найулюбленіших кінокомедій «Берегите женщин», яку було знято на Одеській кіностудії у 1981 році.

Клуби. Зоопарк. Парки

У с. Слюсарівка Савранського району Одеської області було проведено районний фестиваль художньої самодіяльності, в якому взяли активну участь сільські аматори.

У центрі Одеси, біля славнозвісного «Привозу», розташовано парк культури і відпочинку «Преображенський». Тут колись було Перше Християнське кладовище. Але у 1937 році на частині території вже знищеного цвинтаря побудували парк культури і відпочинку ім. Ілліча, який потім став «Преображенським». На решті території розташувався Зоопарк. Зараз на парковій території іде капітальний ремонт у рамках Програми реконструкції і розвитку парку «Преображенський» з будуванням Меморіального комплексу. Крім того, тут планується створення Музею скульптур і Музею «Одеса ХІХ віку».

В селі Троїцьке Любашівського району Одеської області після капітального ремонту запрацював сільський клуб. Це знаковий для культури Одещини і всієї України заклад. Адже саме звідси п'ять десятиліть тому поширився у Причорномор'ї і по всій Україні південний стиль декоративно-ужиткового малярства, започаткований жителем цього села, майстром народної творчості Р. Палецьким (1932-1978 рр.)

Літературне життя

Нашого земляка, одесита, лауреата Національної премії України, письменника Тараса Федюка на VII з'їзді Асоціації українських письменників було обрано її президентом. В одному з інтерв'ю Т. Федюк висловив думку, що «Культура – останній запобіжник здичавіння людства». І, здається, саме такий погляд на культуру у самому широкому її обсязі і повинен бути у людини, з якої має брати приклад молода письменницька пороста.

Вийшла друком монографія про історію селища Суворово Ізмаїльського району Одеської області «Шкирлик – Суворово: два века в истории 1815-2015». Автор цієї книги – уродженець селища Суворово, доктор історичних наук, викладач Університету м. Кишиніва (Республіка Молдова) і Тараклійського державного університету М. Русев. У видання ввійшли розділи «Земли родной минувшая судьба» та «Малая родина – лучшая в мире страна», де автор розповідає, як за два віки болгари – нащадки «задунайських переселенців», стали невід'ємною частиною багатонаціонального населення Придунав'я.

Нехай ця сповідь буде почута. Йдеться про першу, надруковану видавництвом «Прес – кур’єр», збірку віршів під назвою «Ліквідація підліткових мрій», автором якої є учень 9-го класу одеської гімназії № 9 В.Єрьоменко.

Музеї. Пам’ятники

У реставраційні майстерні Одеського музею Західного та Східного мистецтва передано старовинний унікальний прапор з гербами Одеси. Відновити цей раритет планується до Дня міста – 2-го вересня. Фінансує реставраційні роботи грецький фонд Пантеліса Бумбураса.

На Думську площу Одеси після ретельної реставрації повернуто один з символів міста – гармату з англійського парового фрегату «Тигр». На постамент біля будинку муніципалітету цю гармату вперше було встановлено ще у 1904 році.

На 13-ій станції Великого Фонтану м. Одеси з’явилася перша в Україні скульптура, розташована на пірсі. Це конструкція з двох переплєтених сердець, яка символізує кохання і мир, що й викарбовано на ній 20-ма мовами світу. Автор цього арт-об’єкту – відомий український скульптор, одесит М. Рева.

До Всесвітнього дня музеїв Одеський муніципальний музей-квартира Л.Утьосова представив виставку «Утёсовская Одесса вчера и сегодня». Цей музей було відкрито завдяки плідній діяльності двоюрідної племінниці Л.Утьосова, М.Молодецької, якій в цьому році виповнилося 90. Вона же запалила зірку видатного співака на Алеї Зірок Одеси.

Експозиції, зігріті душевним світлом. Такий висновок можна зробити в історико-красознавчому музеї Придунав’я у м. Ізмаїлі Одеської області. Музей став справжнім центром художнього освітлення, прилучення до мистецтва, естетичного виховання та відпочинку придунайців. При музеї створено дитячий пізнавально-розважальний клуб «Дунаюшка».

У 5-му павільйоні Одеської кіностудії відкрито Музей кіно. Відкриття сталося до 110-річчя від часу заснування першого в Одесі і у всій Російській імперії кіноательє. В Музеї створено зали найбільш відомих і популярних героїв кінострічок, знятих на Одеській кіностудії.

Образотворче мистецтво

Художник з Болградського району Одеської області розписав два храми – в Афінах (Греція) і в Лас-Вегасі (США). Це іконописець А.Гайдаржи, який зараз розписує іконостас у храмі с. Котловина Ренійського району Одещини.

В Одеській Міській художній галереї, яка знаходиться у Свято-Архангело-Михайлівському жіночому монастирі, було відкрито виставку і проведено нагородження переможців щорічного Міжнародного конкурсу дитячої творчості «Пасхальне сяйво». Цього року у конкурсі взяли участь біля двох тисяч дітей з України, Франції, Італії та Польщі. У виставковій експозиції представлені роботи, виконані у різних техніках – розпис пасхальних яєць, ліплення, квілінг, модульне оригамі, в’язання, малюнок, обрядові весняні та пасхальні ляльки, композиції з соломи, бісеру, шкіри, а також гобелени і вітражи.

Експозицію живопису і графіки одеського художника Г. Гармідера «Мастер хулиганит» представлено в галереї Всесвітнього клубу одеситів. Цей митець широко відомий серією офортів, присвячених Одесі пушкінських часів.

Театрально-концертне життя

В Одеському театрі музичної комедії ім. М. Водяного вже в четвертий раз було відновлено і поставлено оперету І. Дунаєвського «Біла акація» за одноіменною п'єсою В. Масса і М. Червинського. Режисер-постановник вистави – головний режисер театру, заслужений діяч мистецтв України В. Підгородинський. У спектаклі взяли участь не тільки улюблені артисти, а й дитячі музичні і танцювальні колективи, вихованці спеціальної музичної школи ім. П. Столярського

На що спроможна одеська лялька? На це запитання дає відповідь Одеський театр ляльок в своєму так званому «дорослому репертуарі», в якому головний акцент робиться на вистави з глибоким філософським змістом. Саме так, на думку головуючого в театрі Й. Мерковича, лялька спроможна змусити глядача домислити те, що не в змозі зіграти актор драматичного театру.

В Одеському ляльковому театрі сталася прем'єра вистави дитячої класики – «Кошкин дом» за віршами С. Маршак.

Театр опери і балету м. Одеси показав у програмі одного вечора дві опери: «Сільська честь» П. Масканьї та «Паяци» Р. Леонкавалло. Режисер-постановник – головний режисер Національного академічного театру опери та балету О. Тараненко.

«Спляча красуня», балет П. Чайковського, знов на сцені Одеського театру опери та балету у постановці заслуженої артистки Республіки Молдова М.Полудової. Разом з дорослими у балетній виставі беруть участь вихованці зразкового ансамблю класичного танцю «Фуете» Дитячої школи мистецтв № 4 і Одеської Дитячої хореографічної школи.

Гармонізована стихія – саме таке враження призводить нова програма Національного Одеського філармонійного оркестру. В основі програми – твори М. Равеля, Я. Сибелюса, інших класиків. Диригент – народний артист України, уродженець США Хобарт Ерл.

І знову джаз об'єднує нас, тому що Одеса відсвяткувала Міжнародний день джаза, 6 років тому назад ініційований ЮНЕСКО. У філармонії пройшли виступи відомих джазових колективів і багатьох солістів. Генеральний продюсер Master Jam Fest М.Фрейдлін.

Благодійний фонд «Одесская Ассоциация милосердия» та інші громадські організації подарували дітям війни смт Сергієвка Білгород-Дністровського району відвідування Одеського театру опери та балету з прослуховуванням опери «Катерина» за поемою Т. Шевченка.

Шукали синю розу на сцені Одеського Українського музично-драматичного театру ім. В. Василька в антрепризній виставі «Синя роза» за п'єсою Т. Уільямса «Стекланий звіринець». Режисер-постановник О. Марін.

Естетичне виховання

Успішно виступив в Одеському обласному огляді-конкурсі солістів та ансамблів малих форм учнів хореографічних відділень шкіл естетичного виховання хореографічний колектив «Веселка» класу хореографії при Захарівській музичній школі Фрунзівського району Одеської області.

Знову отримав перемогу молодший фольклорний ансамбль Савранської ДМШ, який здобув звання лауреата I ступеню на Одеському обласному конкурсі вокальних та фольклорних ансамблів.

Почесне місце на музичному Олімпі зайняла 11-річна М.Міндак, учениця музичної школи №5 м. Одеси, на 27-му Міжнародному конкурсі юних музикантів Citta di Barletta (Італія). Дівчинка отримала 2-і премії – першу і спеціальну, причому спеціальна – за виконання твору національного композитора. Міжнародний конкурс зібрав у Барлетті понад 400 виконавців з Італії та 57-ох країн світу, а його призовий фонд сягав 10000 євро. Але талановита виконавиця М. Міндак отримувала вищі нагороди і раніше, на Міжнародних конкурсах в Румунії, Франції, Польщі та Білорусі.

З перемогою повернулася з фестивалю-конкурсу «Splash of Art» О. Лисогурська, учениця 6-го класу Савранської районної ДМШ Одеської області. Фестиваль проходив у м. Умань. Юну музикантку було нагороджено Дипломом II-го ступеню, медаллю та цінним подарунком.

Юні таланти Одеси стали призерами V Міжнародного інструментального конкурсу ім. Є. Станковича. Йдеться про вихованців Одеської дитячої школи мистецтв № 6 В. та І. Сініциних, які завоювали дві треті премії у різних вікових категоріях.

Іванівська дитяча музична школа Одеської області урочисто відсвяткувала своє 50-річчя. Музичну освіту у школі за ці роки отримали більш ніж 400 дітей.

Туризм

З туристичним потенціалом Одеси ознайомились учасники самої значної міжнародної виставки Imex Frankfurt 2017. Основною метою Одеси для участі у цій виставці є популяризація нашого міста як привабливої дестінації, міста цілорічного відвідування, розширення співробітництва і укріплення контактів.

До початку туристичного сезону в Одесі, місті, яке завжди чекає гостей, пройшов Міжнародний туристичний тиждень, в рамках якого було проведено 6-е засідання Ради туристичних міст і регіонів України. В засіданні взяли участь представники органів влади, місцевого самоврядування і бізнесу, науковці, які знаходяться у пошуці спільних вдалих рішень проблем, нових ділових контактів.

Телекомпанія CNN назвала Одесу у числі кращих туристичних місць України. Це, як на думку журналістів, «один з крупніших морських портів і торговельних центрів України, місто з красивим історичним районом. Центральна частина Одеси наповнена визначними пам'ятками».

Одеса поповнилась новою туристичною пам'яткою – у ЦПКіО ім. Т.Шевченка, поряд зі сторожевою вежею, побудували зменшену копію Генуезького замку XIII віку,

який ,згідно історичним хронікам , був розташований на березі Одеської затоки, поряд з акірною стоянкою Джинестра.

Фестивалі. Конкурси. Свята

Завершився 23-й Міжнародний фестиваль мистецтв «Два дня и две ночи новой музыка». Асоціація «Нова музика» знов спромоглася залучити нових учасників з новими музичними ідеями. Так, на цьому святі сучасної музики було здійснено світову прем'єру «Балади» А.Ровнера з Москви, створену у системі, де у звичній нам октаві замість 8-ми 128 тонів. Цей твір прозвучав у виконанні фаготиста Дж.Рейнгарда з США, який ,крім віртуозного виконання, дав одеситам і учасникам фестивалю безкоштовний майстер-клас.

В Одесі стартував II-й Всеукраїнський літературний фестиваль «Відродження поезії-2017». Мета фестивалю – організація допомоги і підтримки талановитій молоді. У фестивалі приймали участь школяри і студенти з Одеси, Львова, Вінниці, Луганська, Закарпаття.

В Одесі влітку з розмахом «фестиваліть»: на III-му фестивалі середньовічної культури «Порохова вежа» у ЦПКіО ім. Т.Шевченка, на II-му фестивалі «Дунайська весна» у м. Болград Одеської області, на IV-му фестивалі кіно для дітей та підлітків «Чілдрен кінофест» у кінотеатрі «Сінема Сіті». Пройшли також фестиваль хорів «Одеса-кантат», який познайомив одеситів з 14-ма хорами України, роллер-фест-2017, в якому взяли участь спортсмени України, Білорусі, Польщі і Молдови, «И мотор ревет» - змагання на Кубок України по радіокеруючим автомоделям.

У Кодимському районі Одещини, зокрема, у с. Івашків, пройшов II-ий етнофестиваль «Кодима-фест» - справжній парад регіональних обрядів і традицій ,виступів фольклорних колективів, майстер-класів з народних танців і художніх промислів, з реконструкцією старовинного шлюбного обряду, з козацькими забавами і виступами кобзарів, з куштуванням страв регіональної кухні та багато ін.

Підведено підсумки щорічного конкурсу «Снимок года», який організують Одеська фотографічна асоціація та Міський клуб фотографів «Фотон-2». На конкурс було надіслано 237 фоторобіт 64-х авторів, відібрано 90 кращих знімків 62-х майстрів.

В Одесі розпочалось органне літо – у Кафедральному соборі Святого Павла вийшов на старт VII-ий Міжнародний фестиваль органної музики ім.Теофіла Ріхтера. У цьому музичному святі взяли участь кращі музиканти і вокалісти з Франції, Австрії, Німеччини, Молдови, України та Польщі.

Було визначено переможців XVIII-го Одеського обласного конкурсу юних композиторів ім. Ю.Гомельської «Art of Composition», який проходив в Одеській музичній академії ім. А.Нежданової, де прозвучали твори-переможці «Весняні мотиви», «Ведмедики на горці», «Ностальгія».

В Окнянському районі Одеської області з метою збереження, розвитку та популяризації народної творчості та української національної культури місцевим центром культури і дозвілля було проведено щорічний районний огляд-конкурс художньої самодіяльності та народної творчості.

В Одесі вперше пройшов міський конкурс історико-дослідницьких робіт «Відомі одесити», представлених 72-ма учнями 8-11-х класів 40-а учбових закладів.

«Фонтанська весна» – це музика на всі часи, бо цьому фестивалю у 2017 році виповнюється 10 років. Особливість цього музичного свята, ініційованого ДМШ №8 – обов'язкове виконання одного з творів, написаних одеським автором. Цей ювілейний фестиваль присвячено 80-річчю Національного союзу композиторів України.

Командою Одеського театру музичної комедії ім.М.Водяного започатковано новий одеський фестиваль «Акація Фест». Нове свято створено за підтримки Одеської міської ради.

Сімейне свято у Міському саді – тут пройшов гала-концерт учасників і переможців першого етапу щорічного міського фестивалю-конкурсу «Творча сім'я – моя родина і я».

Дівчина, яка співає джаз – це одеситкаТ.Лукашова, яка стала двічі призеркою престижного джазового конкурсу «Новий джаз – приз Німеччини-2017». Вона навчалася в Одеському музичному училищі ім. К.Данькевича одразу на двох факультетах – як піаністка і як джазова вокалістка. Навчалася вона і в Кельнській консерваторії у Німеччині.

ХРОНІКА культурного життя Одещини. Інформаційний огляд за матеріалами преси: травень 2017 [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. інформації з питань культури і мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. Ж. О. Карпінська ; комп'ют. набір та ред. Ж. О. Карпінська ; коректор О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2017. –

Вип. 5 (травень 2017). – 8 с. ; 15x21. – 10 прим. : б. ц.

Ксерокс ОУНБ. Зам. № 22 від 30.06.2017 р. Тираж 10 прим.